

สิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์

THE CIVIL RIGHTS OF MARGINAL CHILDREN IN URBAN SOCIETY OF NAKHONGSAWAN PROVINCE

¹พูลลาภ จันทร์เฉลิมและ ²พัชรินทร์ อยู่เย็น

¹Poonlarp Chanchaloem and ²Phatcharin Yooyen

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, วิทยาเขตนครสวรรค์, ประเทศไทย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhonsawan Campus, Thailand.

¹Poonlarp.cha@mcu.ac.th

Received September 10,2020; Revised November 2, 2020; Accepted December 25,2020

บทคัดย่อ

บทความเรื่อง “สิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์” ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัญหาเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อศึกษาโอกาสและกระบวนการเสริมสร้างสิทธิพลเมืองให้กับเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาสิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็กระดับจังหวัดที่จะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเรื่องสิทธิเด็กชายขอบ หน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ องค์การ มูลนิธิ สมาคม และองค์กรชุมชนเด็กชายขอบในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ประชาชนในพื้นที่ที่เด็กชายขอบอาศัยอยู่ ทั้งนี้จากผลการศึกษา พบว่า ปัญหาของเด็กชายขอบส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการแก้ไขที่ตรงจุด มีเพียงแค่การบรรเทาตามความต้องการเป็นรายบุคคลไป เนื่องจากตัวเด็กเองและครอบครัวของเด็ก ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิของเด็ก และการเข้าถึงบริการและสวัสดิการของรัฐ อีกทั้งองค์การและหรือมูลนิธิที่ให้ความช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อ ที่พักพิงและการศึกษา ไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐงบประมาณหลักในการดำเนินงานและบริหารจัดการนั้น ได้มาจากการสงเคราะห์ปัจเจกบุคคล และในนามของการบริจาคของเอกชน ซึ่งงบประมาณเพียงเท่านี้ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของปัญหาสิทธิเด็กชายขอบที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ปัญหาดังกล่าว

ภาครัฐควรจะต้องให้ความสนใจและดำเนินการให้ควรช่วยเหลือกับการประสานงานคนในพื้นที่ เพื่อการพัฒนาและจัดการเป็นปัญหาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : เด็กชายขอบ; สิทธิพลเมือง; สังคมเมือง; การมีส่วนร่วม

Abstract

This article titled “The Civil Rights of Marginal Children in Urban Society of Nakhonsawan Province” aimed at: 1) Studying the current problems of marginal children in urban society of Nakhonsawan province; 2) Studying the mechanism and process of encouraging rights of the marginal children in urban society of Nakhosawan province; and 3) Proposing guidelines for civil rights development of the marginal children in urban society of Nakhosawan province. Provincial child rights related agencies participating in solving the problems of marginal children included government agencies, local government organizations, foundations, associations and children’s community organizations in Muang district, Nakhosawan province and also the communities that the marginal children were living. The results of this research were as the followings. It was found that the problems of marginal children were not pertinently solved. There were only relief activities according to the needs of individuals i.e. because the children and their families still lacked knowledge and understanding on child rights and how to get access to welfare and services of the government. In addition, organizations and foundations providing residence and education were not supported by the government sector. Their limited budgets for implementation and management were mainly obtained from donations of individuals and private sectors. The budgets, thus, could not respond the existing needs and problems of the marginal children. It was, therefore, necessary that government sector be attentive in providing support by coordinating the local people for sustainable development and management.

Keywords: Marginal Children, Civil Rights, Urban Society, Participation

บทนำ

คนชายขอบเกิดขึ้นในสังคมหนึ่งๆ ได้ด้วยหลายวิธีคิด หนึ่งในนั้นคือแนวคิดคู่ตรงข้ามที่แบ่งแยกเรา-เขา คนใน-คนนอก ทำให้เกิดการรวมเอาคนที่มีอัตลักษณ์ร่วมไว้เป็นพวกเดียวกัน และกีดกันคนบางกลุ่มที่มีความแตกต่างให้กลายเป็นคนนอก เป็นคนอื่น สังคมไทยซึ่งผ่านกระบวนการสร้างชาติด้วยวิธี “รวม” เอาคนที่เคยมีอัตลักษณ์ทางภาษาวัฒนธรรมชาติพันธุ์ที่หลากหลายแตกต่างกันให้มายึดถือเอกลักษณ์แห่งชาติร่วมกันเพื่อสร้างความเหมือนกันให้กับคนในชาติเดียวกันและได้สร้างแนวคิดที่มองความแตกต่างหรือความไม่เหมือนกับเอกลักษณ์ของชาติเป็นคนอื่น ทั้งยังสร้างภาพเหมารวมเชิงอคติต่อคนที่มีอัตลักษณ์แตกต่าง ไม่ว่าจะเป็นทางการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม ชาติพันธุ์และศาสนาและฝังใจว่าคนต่างกลุ่ม เหล่านั้นมีลักษณะบางอย่างที่แปลกแยกแตกต่างกับคนส่วนใหญ่เสมอ ที่สำคัญก็คือคนส่วนใหญ่ในสังคมยังเห็นว่าการถูกเลือกปฏิบัติ ถูกแสวงประโยชน์ เชิงโครงสร้างจากรัฐในรูปแบบต่างๆ การถูกกีดกัน แยกชิงทรัพยากรหรืออยู่ในอันดับท้ายๆ ของการจัดสรรทรัพยากรโดยภาครัฐการไม่ได้รับสิทธิหรือเข้าถึงบริการต่างๆ ของรัฐ รวมทั้งการดำรงชีวิตอยู่อย่างลำบากแร้นแค้นขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตของกลุ่มคนชายขอบเหล่านี้เป็นเพียงความไม่เป็นธรรมที่เป็นปัญหาของ “คนอื่น” ที่ไม่เกี่ยวข้องกับตัวเอง สังคมส่วนใหญ่ไม่ได้รู้สึกเดือดเนื้อร้อนใจหรือห่วงใยกังวล ไม่ได้คิดว่าเป็นการละเมิดสิทธิพื้นฐานของสังคมที่ทุกคนมีเสมอเหมือนกัน ไม่ยินดียินร้ายในชะตากรรม หรือเป็นทุกข์แทนคนเหล่านั้นแต่อย่างใด ไม่ว่าจะเป็นการเรียกร้องสิทธิของคนพิการในการเข้าถึงระบบขนส่งมวลชน การชุมนุมเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ปัญหาที่ดินทำกิน ปากท้อง ราคาพืชผลของชาวนา ชาวไร่และคนยากจน การชุมนุมประท้วงเพื่อยุติโครงการพัฒนาของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน ทั้งเขื่อน โรงไฟฟ้า ท่าเรือ โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ

การมองให้เห็นคนชายขอบที่อยู่นอกสายตาของรัฐในสังคมไทย จึงไม่ได้เพียงมุ่งความสนใจไปยังผู้คนในพื้นที่ห่างไกลศูนย์กลางอย่างชายแดนทางภูมิศาสตร์เท่านั้น หากแต่ยังต้องคำนึงถึงมิติที่ซับซ้อนของการดำรงชีวิตในโลกปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ด้วยการรับรู้ถึงผู้คนที่อยู่ชายขอบในมิติทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ศาสนา วัฒนธรรม รวมทั้งผู้คนที่อยู่นอกการรับรู้ของสังคมส่วนใหญ่อีกด้วย ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการมองให้เห็นคนชายขอบเหล่านี้ก็คือการเปลี่ยนทัศนคติที่เคยมองว่า การเป็นคนชายขอบเป็นความไม่เท่าเทียมตามธรรมชาติที่ปกติธรรมดา เป็นความจริงที่เกิดขึ้นอยู่ในทุกสังคม อาจจะเนื่องจากชาติกำเนิด โชคชะตา เคราะห์กรรม ฯลฯ ไปสู่การเข้าใจปรากฏการณ์ไม่เป็นธรรมที่คนชายขอบเผชิญอย่างสัมพันธ์กับโครงสร้างเชิงอำนาจรูปแบบต่างๆ ที่กำหนดให้ความสัมพันธ์ทางสังคมที่ไม่เท่าเทียมนี้ดำรงอยู่ได้

เด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและทำประโยชน์ในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม เด็กในฐานะที่เป็นมนุษย์ย่อมมีศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน มีความชอบธรรมในสิทธิและเสรีภาพ โดยสิทธิเด็กเป็นสิทธิที่กำหนดไว้ภายใต้ปฏิญญาสากลว่าสิทธิมนุษยชน พ.ศ.2541และกติกาสากลต่างๆที่มีผลบังคับทางกฎหมาย รวมถึงการคุ้มครองตามกฎหมายหากเด็กไม่ได้รับการคุ้มครองตามมาตรฐานที่ดีแล้วจะเติบโตขึ้นอย่างไรคุณภาพสิทธิเด็กเป็นสิทธิประเภทหนึ่งในกลุ่มสิทธิมนุษยชน ที่จะต้องมีการปกป้องคุ้มครองมากกว่าคนทั่วไป เพราะความสามารถทางสภาพร่างกายและสติปัญญาของเด็กยังไม่เท่าเทียมกับผู้ใหญ่ จึงจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ เด็กจะต้องได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ถือได้ว่าโลกของเด็กเป็นโลกแห่งการเรียนรู้และการพัฒนา การคุ้มครองเด็กจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนที่จะต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะภาครัฐที่จะต้องดำเนินการให้การคุ้มครองตามกฎหมายที่องค์การสหประชาชาติกำหนดพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนเฉพาะสำหรับเด็กไว้ ที่เรียกว่าอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child =CRC) เพื่อให้ประเทศที่เป็นภาคีสมาชิกได้ยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อเด็กภายใต้พื้นฐานเดียวกัน

สิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง

เด็กชายขอบ (Marginal People) หมายถึง เด็กด้อยโอกาสในสังคมเมืองจังหวัดนครสวรรค์ เช่น เด็กยากจน เด็กที่พ่อแม่แยกทาง เด็กที่ถูกทอดทิ้ง เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ เด็กในชนกลุ่มน้อยเด็กที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาและเด็กที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมตามกฎหมาย

สิทธิพลเมือง (Civil Rights) หมายถึง สิทธิตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก สิทธิเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองโดยกฎหมายของรัฐที่ตนเป็นพลเมืองอยู่

สังคมเมือง (Urban Society) หมายถึง ประชากรเมืองที่อยู่ในเขตปกครองเทศบาลนครนครสวรรค์ ท้องที่อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในด้านสิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบ

แนวคิดเกี่ยวกับคนชายขอบ

ในการศึกษาแนวคิดคนชายขอบครั้งนี้ได้มีความเชื่อมโยงกับแนวคิดแรกได้แก่แนวคิดการกีดกันทางสังคม (Social Exclusion) ปรากฏการณ์ความเป็นคนชายขอบและแนวความคิดเชิงทฤษฎีที่ศึกษาเรื่องคนชายขอบนั้น ได้รับความสนใจในแวดวงวิชาการระดับ

โลกทั้งในประเทศที่ได้ชื่อว่าพัฒนาอุตสาหกรรมแล้ว เช่นในยุโรป สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น รวมถึงประเทศที่กำลังพัฒนาด้วยกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ที่ทำให้เกิดการไหลเวียนของผู้คน วัฒนธรรม การสื่อสาร การเงินและอุดมการณ์เป็นไปด้วยความเร็วและซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งผลกระทบที่เด่นชัดมากขึ้นนั้น จึงได้เกิดความต้องการที่จะใช้แนวคิดเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่มีการผลักไสกีดกันทางสังคม (Social Exclusion)

การพัฒนาในหลายประเทศของประเทศที่พัฒนาแล้วที่ประสบความสำเร็จใน ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจที่ต่างก็ดำเนินควบคู่กับการกีดกันประชาชนกลุ่มใหญ่ออกจาก ชีวิตทางเศรษฐกิจ การให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีและการพึ่งพาสหวิทยาการจาก ต่างประเทศ รวมถึงเครื่องจักรต่างๆ ทำให้ความสำคัญในการพัฒนาด้านอื่นๆ ลดน้อยลง เช่น การให้ความสำคัญทางด้านการเกษตร คนจนทั้งที่อยู่ในเมืองและชนบท สังคมเหล่านี้ได้ถูกกีด กันให้ออกไปอยู่รอบนอกหรือชายขอบ (Marginalized) ของระบบซึ่งจะไม่ได้รับผลจากการ พัฒนานั้น เรียกได้ว่าระบบจะสามารถทำให้คนเหล่านี้จมอยู่กับภาวะความยากจน อีกทั้ง ผลกระทบที่เกิดขึ้นตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้อันเนื่องมาจากการขาดบริการด้านสังคมและ สวัสดิการ

1. ความหมายของภาวะการกลายเป็นคนชายขอบ

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมาย ของกลุ่มชายขอบไว้ว่า“กลุ่มชายขอบ”(marginal people) หมายถึง กลุ่มที่ยังไม่ได้กลืนเป็น ส่วนหนึ่งของกลุ่มใหญ่อย่างสมบูรณ์ กลุ่มที่ละทิ้งวัฒนธรรมเดิมของตนไปบางส่วนและยัง ไม่ได้เป็นที่ยอมรับอย่างสมบูรณ์วัฒนธรรมที่กลายเป็นวิถีชีวิตของคน (ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย.2549: 166)

สุริชัย หวันแก้ว กล่าวถึงคำว่า“ชายขอบ”ตามคำศัพท์ทั่วไปหมายถึงส่วนริมหรือ ปลาย เช่น ชายผ้า ชายฝั่ง ชายแดน ซึ่งมีนัยไปในทางกายภาพหรือภูมิศาสตร์ แต่ความหมาย ในเชิงสิทธิมนุษยชน“ชายขอบ”จะหมายถึงการอยู่วงนอก การไม่มีส่วนโดยตรงในการคิด ตัดสินใจ ในทางสังคมวิทยา กลุ่มคนที่เป็นชายขอบ (Marginal Group) หมายถึงกลุ่มคนที่ยัง ไม่ถูกกลืนเป็นส่วนหนึ่งของคนกลุ่มใหญ่อย่างสมบูรณ์ แต่ได้ทิ้งวัฒนธรรมเดิมของตนไป บางส่วนเป็นคำที่มักนำมาใช้กับกลุ่มคนที่อพยพย้ายเข้ามาอยู่ใหม่ (สุริชัย หวันแก้ว. (2546 :7.

รุ่งคุณ มหาปัญญาวงศ์ ได้กล่าวถึง คนชายขอบว่าหมายถึง บุคคลหรือกลุ่มคนที่ สังคมไม่สนใจ ถูกทิ้งขว้างแปลกแยกจากสังคมกระแสหลัก เช่น ชาวเขา ชนกลุ่มน้อย ผู้หญิง ขยายบริการ กลุ่มรักเพศเดียวกัน คนยากจนหรือคนพิการ นอกจากนี้ คนชายขอบยังรวมถึงผู้ ที่ถูกปฏิเสธโดยสังคมส่วนใหญ่ เช่น ในห้องเรียน หากบังเอิญเราเรียนไม่เก่งแล้วสามารถได้ เข้าเรียนห้องคิงซึ่งเป็นห้องสำหรับคนเรียนเก่ง ก็สามารถกลายเป็นคนชายขอบได้เช่นกัน ดังนั้นกาลเทศะ (Space/Time) จึงไม่ใช่เพียงคนที่อยู่ชายขอบที่อยู่ตามชายแดนระหว่าง

ประเทศเท่านั้น แต่หมายถึงคนที่ถูกคนส่วนใหญ่มองว่าเป็นคนส่วนน้อยในสังคม อันเป็นที่ว่างทางวัฒนธรรมด้วยเช่นกัน (รุ่งคุณ มหาปัญญาวงศ์. 2549 : 3)

เพชรตะบอง ไพศุณย์ ได้ให้ความหมายคนชายขอบไว้ว่า หมายถึงบุคคลที่เข้าไม่ถึงทรัพยากร การบริการและอำนาจต่อรองต่างๆ ด้วยเหตุผลหลายๆ ประการที่ไม่เป็นธรรม สังคมมองไม่เห็นและไม่เคยได้รับรายงานผ่านสื่อ ทำให้กลุ่มบุคคลไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม แม้ว่าจะเสียภาษีทางอ้อมเช่นเดียวกันกับคนกลุ่มอื่นก็ตาม บางครั้งแล้วพวกเขายังถูกแย่งชิงทรัพยากรที่จำเป็นต่อชีวิตไปโดยไม่สามารถที่จะต่อสู้กับอำนาจอันไม่เป็นธรรมนั้นได้ ในขณะที่มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายคนชายขอบไว้อย่างหลากหลายก็ได้ (เพชรตะบอง ไพศุณย์. 2549 : 2)

คนชายขอบ (marginal people) คือ “...กลุ่มคนที่มีชีวิตอยู่กึ่งกลางหรือห่างไกลจากศูนย์กลางทั้งในทางภูมิศาสตร์และสังคมวัฒนธรรม ในทางภูมิศาสตร์ “คนชายขอบ” มักจะเป็นกลุ่มคนที่ต้องเคลื่อนย้ายจากภูมิลำเนาเดิมด้วยเหตุผลทางธรรมชาติ เศรษฐกิจ การเมืองและสังคมวัฒนธรรม การตั้งถิ่นฐาน การประกอบอาชีพ หรือวิถีชีวิตของคนกลุ่มนี้ต้องเผชิญกับการแก่งแย่งแข่งขันเพื่อเข้าถึงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ถูกกีดกันและเอารัดเอาเปรียบจากคนกลุ่มใหญ่ซึ่งอยู่อาศัยในดินแดนหรือเขตภูมิศาสตร์นั้นมาก่อน ในทางสังคมและวัฒนธรรม “คนชายขอบ” ย่อมกลายเป็นคนกลุ่มน้อยในสังคมใหม่ วัฒนธรรมประจำกลุ่มจึงเป็นวัฒนธรรมย่อยที่ไม่ได้รับการยอมรับหรือได้รับการเลือกปฏิบัติจากผู้คนในกระแสวัฒนธรรมหลัก การเรียนรู้การปรับตัวและการต่อสู้ดิ้นรนเพื่อที่จะเอาตัวรอดหรือมีชีวิตอยู่ภายใต้สภาพการณ์ดังกล่าวจึงเป็นสาระสำคัญของวิถีชีวิตประชากรที่อาศัยอยู่ในวัฒนธรรมชายขอบ...”

แนวคิดทฤษฎีเรื่องสิทธิพลเมือง

สิทธิมนุษยชนกับสิทธิพลเมืองสิทธิเสรีภาพเป็นสิ่งที่มวลมนุษยชาติต่างปรารถนากัน รัฐเสรีประชาธิปไตยยอมรับและให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพขั้นมูลฐานแก่ประชาชน เพราะถือว่าเป็นสิทธิโดยธรรมชาติ สิทธิก็คืออำนาจหรือประโยชน์ที่กฎหมายให้ความคุ้มครองให้ประชาชนในประเทศเสรีประชาธิปไตยนั้นจะได้รับสิทธิจากกฎหมายจากอย่างเท่าเทียมกัน เช่น สิทธิเสรีภาพส่วนตัว สิทธิเสรีภาพในทางเศรษฐกิจ สิทธิเสรีภาพในทางการเมือง แต่หาใช่ว่าทุกคนในรัฐเสรีประชาธิปไตยจะได้รับสิทธิเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกันไม่ เพราะมีประชาชนหลายกลุ่มในรัฐที่ไม่ได้รับสิทธิหรือประโยชน์ตามกฎหมายภายในรัฐนั้น เนื่องจากกลุ่มประชาชนเหล่านั้นไม่มีคนสัญชาติของรัฐ

1. ความเป็นมาของสิทธิมนุษยชนและความเป็นพลเมือง

สิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิของมนุษย์ทุกคนบนโลกที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิดและเป็นสากล ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ชนชาติ ประเทศ เพศ ผิวพรรณ ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม สติ ปัญญา ความสามารถ ฐานะทางเศรษฐกิจ ที่จะดำเนินชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี มีอิสระ เสรีภาพ เสมอภาค มีชีวิตที่ดี มีสิทธิแสวงหาวัตถุปัจจัยมาดำรงชีพ ได้รับการยอมรับจากสังคมและการปฏิบัติจากรัฐอย่างเหมาะสม

นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 เป็นต้นมา การเคลื่อนไหวปกป้อง คัดค้านและเผยแพร่แนวคิดสิทธิมนุษยชนค่อยๆขยายตัวมากขึ้น จนถึงในปี 2540 จึงเกิดรัฐธรรมนูญที่ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางและยังมีบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิมนุษยชนอย่างเด่นชัด รวมไปถึงการก่อให้เกิดคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (2552) ได้ให้ความหมายว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคลที่รับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทย หรือตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม (พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. 2552)

สว่าง กันศรีเวียง กล่าวถึงสิทธิมนุษยชน (Human Rights) หมายความว่า สิทธิ ความเป็นมนุษย์หรือสิทธิในความเป็นคน อันเป็นสิทธิตามธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนที่เกิดมา สิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิที่ไม่สามารถโอนให้แก่กันได้ และไม่มีบุคคล องค์กรหรือแม้แต่วิชาสามารถล่วงละเมิดความเป็นมนุษย์นี้ได้ สิทธิในความเป็นมนุษย์นี้เป็นของทุกคน ไม่เลือกที่จะมีเชื้อชาติแหล่งกำเนิด เพศ อายุ สีผิว ที่แตกต่างกันหรือจะยากดีมีจนหรือเป็นคนพิการ สิทธิมนุษยชนนั้นไม่มีพรมแดน การกระทำใดที่มนุษย์กระทำต่อกันอย่างหยาบเกียรติและละเมิดศักดิ์ศรีของความเป็นคนไม่ว่าจะเกิดแก่มนุษย์ที่ประเทศใดและไม่ว่า ผู้กระทำการ ละเมิดจะเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล หรือรัฐใดรัฐหนึ่งก็ตาม ถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน (สว่าง กันศรีเวียง. ม.ป.ป.1)

ความหมายของสิทธิมนุษยชน หรือ Human Rights คือ สิทธิความเป็นมนุษย์หรือสิทธิในความเป็นคนเป็นของทุกคนไม่ว่าจะมีเชื้อชาติ แหล่งกำเนิด เพศ อายุ สีผิว ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน หรือจะยากดีมีจน ซึ่งเป็นสิทธิตามธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด สิทธิมนุษยชนจึงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถถ่ายโอนให้แก่กันได้และไร้ซึ่งพรมแดน ดังนั้นจึงไม่มีบุคคล องค์กรหรือแม้แต่วิชาการที่จะมาล่วงละเมิดความเป็นมนุษย์ได้ นอกจากนี้ ยังมีสิ่งจำเป็นที่ทำให้เรามีชีวิตอยู่รอด นอกจากปัจจัยสี่ที่ได้แก่ อาหาร เสื้อผ้า ยารักษาโรคและที่อยู่อาศัยแล้ว คือ การศึกษา การมีงานทำ การไม่ถูกทรมานและได้รับความเป็นธรรมเมื่อถูกกล่าวหาว่า ทำผิดกฎหมาย เราเรียกว่า สิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ทุกคนที่ต้องได้รับในฐานะที่เป็นมนุษย์ ซึ่งจะทำให้มนุษย์ อยู่รอดและสามารถพัฒนาตนเองได้ว่าเป็น “สิทธิมนุษยชน”

ซึ่งเป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และอยู่เหนือกฎหมายและอำนาจใดๆของรัฐทุกรัฐ สิทธิเหล่านี้ ได้แก่ สิทธิในชีวิต ห้ามฆ่าหรือทำร้ายต่อชีวิต ห้ามการค้ามนุษย์ ห้ามทรมานอย่างโหดร้าย คนทุกคนมีสิทธิในความเชื่อในธรรมหรือลัทธิทางศาสนา มีเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็นและแสดงออก สิทธิมนุษยชนเหล่านี้ไม่ต้องมีกฎหมายมารองรับ สิทธิเหล่านี้ก็ดำรงอยู่ เช่น แม้ไม่มีกฎหมายบัญญัติว่าการฆ่าคนเป็นความผิดตามกฎหมาย แต่คนทุกคนสำนึกได้เองว่า การฆ่าคนนั้นเป็นสิ่งต้องห้าม เป็นบาปในทางศาสนา หรือการที่คนในชาติไม่ได้รับอาหารที่เพียงพอ แก่การยังชีพซึ่งไม่ถือว่าใครทำผิดกฎหมายแต่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่รัฐบาลมีหน้าที่ต้องจัดการให้ คนในชาติได้รับอาหารอย่างเพียงพอแก่การมีชีวิตรอด นอกจากนี้ สิทธิมนุษยชนต้องได้รับรองในรูปแบบของกฎหมาย หรือต้องได้รับการคุ้มครองโดยรัฐบาล ได้แก่ ได้รับสัญชาติ การมีงานทำ การได้รับความคุ้มครองแรงงาน ความเสมอภาคของหญิงชาย สิทธิของเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ การได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประกันการว่างงาน การได้รับบริการสาธารณสุข การสามารถแสดงออกทางด้านวัฒนธรรมอย่างอิสระ สามารถได้รับความเพลิดเพลินจากศิลปวัฒนธรรมในกลุ่มของตน เป็นต้น สิทธิมนุษยชนเหล่านี้ต้องเขียนรับรองไว้ในกฎหมายหรือรัฐธรรมนูญหรือแนวนโยบายพื้นฐานของรัฐของแต่ละประเทศ เพื่อเป็นหลักประกันว่าคนทุกคนที่อยู่ในรัฐนั้นจะได้รับความคุ้มครองชีวิตความเป็นอยู่ ให้มีความเหมาะสมแก่ความเป็นมนุษย์ ซึ่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้นิยามความหมาย สิทธิมนุษยชนไว้ว่า คือ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือตามกฎหมายไทยหรือตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทย

2. สิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมืองในจังหวัดนครสวรรค์

ด้านสิทธิตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Right of the Child) ที่บังคับใช้ในประเทศไทย นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 มีทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่

1) สิทธิในการมีชีวิต คือ สิทธิของเด็กที่คลอดออกมาแล้วจะต้องมีชีวิตอยู่รอดอย่างปลอดภัย อนุสัญญาฯ กำหนดว่ารัฐภาคีจะต้องรับรองว่าเด็กทุกคนมีสิทธิติดตัวมาตั้งแต่เกิด และต้องประกันอย่างเต็มที่เท่าที่จะทำได้ให้มีการอยู่รอดและพัฒนาของเด็ก

2) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง เป็น สิทธิที่เด็กได้รับปกป้องคุ้มครองจากการทารุณกรรมทุกรูปแบบ เช่น การทารุณกรรมทางร่างกาย จิตใจและทางเพศ ซึ่งรวมถึงการล่วงละเมิดทางเพศ หรือการแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การค้าประเวณีเด็ก การขายเด็ก การนำเด็กไปใช้ขูดหัว ไม่ว่าจะโดยบิดา มารดาหรือผู้ใดก็ตาม นอกจากนี้ เด็กที่ลี้ภัยจากอันตรายเข้ามาในประเทศของรัฐภาคี จะต้องได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลือสำหรับ “เด็กพิการ” ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ก็ย่อมมีสิทธิที่จะใช้ชีวิตที่ดีอย่างมีศักดิ์ศรีและได้รับการส่งเสริมให้พึ่งพาตนเองได้

3) สิทธิในด้านพัฒนาการ เด็กทุกคนจะได้รับสิทธิให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ร่างกาย จิตใจ สังคม รวมถึงความพึงพอใจและความสุข เช่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมครอบครัวในโรงเรียนหรือสังคมที่เด็กอยู่ได้อย่างมีความสุข มีโอกาสเล่นพักผ่อน รับข้อมูลข่าวสารอย่างมีอิสระในการคิดและแสดงออก โดยได้รับการกล่อมเกลาทางด้านจิตใจ ได้รับความรู้ความคิดที่เหมาะสมกับวัยและที่สำคัญที่สุดก็คือเด็กทุกคนต้องได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี

4) สิทธิในการมีส่วนร่วม เป็นสิทธิที่ให้ความสำคัญกับการแสดงออกทั้งในด้านความคิดและการกระทำของเด็กในการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่อาศัยอยู่ รวมทั้งสิทธิในการปกป้องเรียกร้องผลกระทบที่เกิดกับชีวิตความเป็นอยู่ของ เด็ก ด้วยการอนุญาตให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและสามารถแสดงความคิดเห็นโดยไม่กระทบสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลอื่น

สถานการณ์ปัญหาเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์

สภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชนไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองเพราะพื้นที่อยู่อาศัยไม่ใช่ที่ดินของตนเอง ส่วนใหญ่เช่าที่ดินและเช่าบ้านอยู่ ส่วนใหญ่มีความรู้ชั้นน้อย บางคนไม่ได้รับการศึกษาเนื่องจากยังไม่ส่งลูกหลานไปโรงเรียนเพราะไม่มีเอกสารแสดงตัวตนของเด็ก และเข้ามาทำงานแบบผิดเมื่อมีลูกก็ไม่รู้จะดำเนินการอย่างไรให้ถูกต้อง บางครอบครัวพ่อแม่คนไทยไปทำงานที่อื่นทิ้งเด็กไว้กับคนแก่ เด็กขาดการเลี้ยงดูอย่างถูกหลักอนามัยพ่อแม่ต้องนำลูกไปทำงานด้วยหรือฝากไว้กับคนแก่เลี้ยงดูที่บ้าน ส่วนใหญ่ทำงานรับจ้างและงานก่อสร้างเมื่อนำลูกไปทำงานด้วยทำให้ไม่มีสุขภาพที่ดีกับครอบครัว รายได้ไม่เพียงพอเพราะได้ค่าจ้างจากการทำงานเป็นรายวันไม่มีสวัสดิการใดๆ ในยามเจ็บป่วย เด็กไม่ได้รับวัคซีน เวลาเจ็บป่วยก็ซื้อยาตามร้านขายยา เมื่อเด็กถึงเกณฑ์ที่จะต้องได้รับการศึกษาก็ต้องมีปัญหาเพราะไม่มีเอกสารที่จะนำเด็กเข้าเรียนและไม่มีเงินทุนสำหรับจ่ายค่าเล่าเรียนเด็กส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษา การดำรงชีวิตในชุมชนยังมีการแบ่งแยกระหว่างคนต่างชาติดกับคนไทยอย่างชัดเจน มีคุณภาพชีวิตต่ำไม่ได้รับสิทธิและความเท่าเทียม ไม่ได้รับการยอมรับเท่าไรจากคนไทย ทุกวันนี้ไม่ได้รับสิทธิการศึกษา สิทธิในการรักษาพยาบาล สิทธิในเรื่องที่อยู่อาศัย นอกจากบริบททางสังคมเมืองนครสวรรค์ ในชุมชนตรอกลิเกและชุมชนโรงครัว วิถีชีวิตของกลุ่มคนเหล่านี้ มีหลายอาชีพ ทั้งคนงานก่อสร้าง คนเก็บขยะขาย คนเร่ร่อน มาอาศัยอยู่ตามริมถนนที่มีพวงหรีดสร้างที่พักอาศัยเป็นเพิง อีกทั้งคนสติไม่ดี เดินไปมาบริเวณริมถนน และชอยในชุมชน จะอาศัยนอนตามวัดต่างๆ คนเหล่านี้เคยมีหน่วยงานมาจับไปแต่ก็หนีออกมาอีก คนเหล่านี้ทำให้มีอิทธิพลที่ทำให้พวกเขาไม่ได้รับการยอมรับและถูกผลักให้อยู่ในตำแหน่งชายขอบของสังคม เนื่องจากอยู่อย่างไม่มีหลักแหล่ง มักเร่ร่อนไปตามที่สาธารณะหรือบ้าน

เช่า การประกอบอาชีพก็ไม่มั่นคง ทำให้คนในสังคมมีมุมมองเกี่ยวกับคนชายขอบในทางลบ เพราะคนส่วนใหญ่มักมองว่า เป็นกลุ่มคนที่มีลักษณะสกปรก ขี้เกียจ เพราะบางชุมชนอยู่กันอย่างแออัด และมีความเสื่อมโทรมเพราะได้อาศัยอยู่กันมานาน ไม่มีการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ให้ดีขึ้นเลย และบางคนไม่รู้จักทำงาน เร่รอนไปวันๆ ไม่น่าไว้วางใจ เป็นอันตรายและสร้างปัญหาต่างๆ แก่สังคม เนื่องจากการปลูกฝังและการขาดการทำความเข้าใจอันดีต่อคนชายขอบทำให้ถูกกีดกันไม่ให้เข้าถึงสิทธิและสวัสดิการต่างๆ และยังต้องพบเจอกับการดูถูกเหยียดหยามและการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมกันอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ทำให้คนทั่วไปมีทัศนคติในแง่ลบต่อคนชายขอบ ส่งผลให้เกิดการไม่ยอมรับและต่อต้าน ไม่เพียงแต่คนทั่วไปในชุมชนเท่านั้น บางครั้งหน่วยงานรัฐก็เช่นกัน ที่มองคนชายขอบเป็นปัญหาของสังคม และพยายามผลักดันคนชายขอบให้ออกไปจากสังคม คนชายขอบในชุมชนขาดอำนาจการต่อรองเรื่องการศึกษา ขาดเครื่องมือในการเข้าถึง และถูกกีดกันออกจากระบบ ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิและบริการจากสังคม การตระหนักและเห็นความสำคัญของสิทธิต่างๆ ในสังคมที่ตนเองพึงได้รับ จึงทำได้แค่การยอมรับและการปรับตัวไปตามวิถีชีวิตไม่สามารถพัฒนาและยกระดับชีวิตของตนเองได้

กลไกและกระบวนการเสริมสร้างสิทธิพลเมืองให้กับเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์

1. สิทธิในการมีชีวิต

เด็กชายขอบทุกคนมีสิทธิในการมีชีวิต การดำรงอยู่ มีเสรีภาพและความมั่นคงแห่งบุคคล สิทธิที่ครอบครัวทุกคนควรจะได้รับคือที่อยู่อาศัย และเป็นสิทธิแรกที่เด็กชายขอบควรได้รับ ในกรณีที่ไม่มีที่อยู่อาศัยจะได้รับความช่วยเหลือได้จากมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัยนั้นคือ ศูนย์พักคนไร้บ้าน ที่เป็นที่อยู่อาศัยของคนไร้บ้านได้พักนอน พร้อมสาธารณูปโภคเพื่อชำระล้างร่างกาย สิทธิในการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาลที่เด็กอาศัยอยู่โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้นและรักษาพยาบาลสามารถขอเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ และได้รับบริการด้านสุขภาพได้ทุกๆ ปีและในกรณีที่ขอมีบัตรประชาชนกรณีเป็นคนไร้บ้าน สามารถทำได้เพื่อเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ และรองรับความเป็นพลเมืองในสังคมได้

2. สิทธิในการพัฒนา

การพัฒนาเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมอย่างกว้างขวาง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมือง เด็กชายขอบต้องได้รับการพัฒนาทางด้านครอบครัวและจิตใจ ต้องมีครอบครัวที่อบอุ่น ต้องได้รับการศึกษาที่ดีทั่วถึง และภาวะโภชนาการ การสาธารณสุขที่เหมาะสม สิทธิในการพัฒนามีวัตถุประสงค์ให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีอย่างต่อเนื่อง บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม โดยอาศัยกระบวนการทางด้าน

เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม เด็กชายขอบต้องได้รับการพัฒนาทางด้านครอบครัว ต้องมีครอบครัวที่อบอุ่น ได้รับการศึกษาที่ดีและภาวะโภชนาการที่เหมาะสม

3. สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง

เด็กได้รับพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเด็กชายขอบ ผู้ปกครอง เป็นคนไร้รัฐ แรงงานข้ามชาติ ชนกลุ่มน้อยคนยากจน ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นโดยมีความไม่เท่าเทียมเป็นฐานหลักพร้อมกับสาเหตุอีกอย่างหนึ่ง คือความไม่รู้ เช่น ไม่รู้ภาษา ไม่รู้เรื่องกฎหมาย ไม่รู้จักระบบสวัสดิการสาธารณสุข จนทำให้คนชายขอบไม่ได้ลุกขึ้นมาเรียกร้อง เด็กชายขอบทุกคนมีสิทธิได้รับการปกป้องคุ้มครองจากความรุนแรง การถูกทำร้าย การถูกละเลยทอดทิ้ง และการถูกแสวงประโยชน์ ความรุนแรงสามารถส่งผลกระทบอย่างทันทีต่อพวกเขาได้ตั้งแต่อาการบาดเจ็บทางกาย พัฒนาการ ความสามารถในการเรียนรู้ และผลการเรียนของเด็ก และอาจส่งผลเสียระยะยาวที่ติดตัวเด็กไปจนเป็นผู้ใหญ่ ในประเทศไทย มีเด็กที่ถูกกระทำรุนแรงในรูปแบบต่างๆ อาทิ ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ถูกทำร้ายทางกายหรือจิตใจ ถูกละเลยทอดทิ้ง หรือถูกแสวงการสร้างคามเข้มแข็งให้แก่เด็กชายขอบ ระบบคุ้มครองเด็ก เพื่อป้องกันและตอบสนองต่อความรุนแรงทางเพศ การล่วงละเมิด การละเลย และการแสวงประโยชน์ต่อพวกเขา ซึ่งสร้างขึ้นจากความพยายามในการปฏิรูปและบังคับใช้กฎหมาย การส่งเสริมทัศนคติที่ถูกต้องในประเด็นเรื่องความรุนแรง การพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้แก่บริการที่สำคัญและการฟื้นฟูและการเสริมสร้างทักษะให้แก่ครอบครัว ชุมชน

4. สิทธิในการมีส่วนร่วม

กิจกรรมทุกกิจกรรมทำให้คนในชุมชนมีเครือข่ายสังคม มีสิทธิ มีฐานะทางเศรษฐกิจสามารถเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ ในสังคมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นส่วนหนึ่งของการลดช่องว่างความเป็นชายขอบให้ชุมชนเกิดการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงบริเวณที่อยู่อาศัย ปรับปรุงความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ทุกคนจะมีส่วนร่วมในชุมชนได้ต้องอาศัยหน่วยงานหรือหัวหน้าชุมชนเป็นผู้สร้างสัมพันธ์ภาพกับทุกคนในชุมชนอย่างน้อยไม่ได้ทุกครัวเรือนก็ควรให้ได้มากที่สุด เพื่อจะได้เข้าใจตรงกันถึงการเข้าอยู่ร่วมกันในชุมชน และสร้างความแข็งแกร่งให้กับชุมชน ด้วยการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และพัฒนาคุณภาพชีวิต

บทสรุป

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ภาวะการกลายเป็นเด็กชายขอบนั้นมีความหมายคล้ายคลึงกัน เป็นความสัมพันธ์ของบุคคลหรือกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งฝ่ายหนึ่งมีความรู้สึกไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสังคมส่วนใหญ่หรือไม่ยอมรับความแตกต่าง ค่านิยมความเชื่อที่เป็นบรรทัดฐานที่สังคมกำหนดขึ้นซึ่งความรู้สึกที่เกิดขึ้นมานั้นเป็นการกระทำระหว่างกันทางสังคม โครงสร้างทางสังคมและกระบวนการทางวัฒนธรรม และภาวะการเป็น

คนชายขอบสามารถเกิดขึ้นได้ระหว่างบุคคลในกลุ่มบุคคลมากกว่าสองกลุ่มหรือเกิดขึ้นในกลุ่มเดียวกันและเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและต่อเนื่องผู้ที่อยู่ในภาวะชายขอบนั้นสามารถกลับมาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมได้ และผู้ที่อยู่ในสังคมส่วนใหญ่ก็สามารถกลายเป็นคนที่อยู่ในภาวะชายขอบได้ตลอดเวลาในขณะเดียวกันหากต้องกล่าวถึงในทางวัฒนธรรมคนชายขอบนั้นจะต้องกลายมาเป็นคนกลุ่มน้อยในสังคมใหม่ วัฒนธรรมประจำกลุ่มจึงต้องเป็นวัฒนธรรมย่อยที่ไม่ได้รับการยอมรับหรือการได้รับให้เลือกปฏิบัติจากผู้คนในกระแสหลัก ในทุกสังคมนั้นมีคนชายขอบ ซึ่งได้อาศัยอยู่ห่างจากศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรมหรืออาจอยู่อาศัยในสังคมที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจในขณะที่ตนเองไม่ได้มีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั้นๆก็ได้ คนกลุ่มนี้จะขาดอำนาจการต่อรองขาดการศึกษา ขาดเครื่องมือที่เข้าถึงอำนาจและถูกกีดกันออกจากระบบการต่อรองอำนาจและการจัดสรรทรัพยากร อำนาจและความมั่นคงในสังคม ลักษณะของคนย่อมมีความแตกต่างกันขาประชากรส่วนใหญ่ในสังคมในแง่ของชาติพันธุ์ ศิ่วพรรณ ศาสนาอุดมการณ์ การศึกษาฐานะทางเศรษฐกิจและชนชั้นทางสังคม สิทธิพลเมืองของเด็กชายขอบในสังคมเมือง จังหวัดนครสวรรค์เป็นการศึกษาความเป็นธรรมในสังคมทุกคนในโลกถึงจะต่างชาติ ต่างภาษา ต่างศาสนาและวัฒนธรรมแต่ทุกคนมีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกัน นั่นคือ ความเป็นมนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์มาตั้งแต่กำเนิดศักดิ์ศรีนี้มาพร้อมกับสิทธิที่เท่าเทียมกันควรให้การยอมรับและการเคารพในสิทธิของแต่ละบุคคล โดยมุ่งเน้นการจัดการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจกและสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการพัฒนาประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- เพชรตะบอง ไพศุณย์. (2549). *ไทดำ : ความเป็นคนชายขอบในกระแสการเปลี่ยนแปลงโลก*
ภวัตน์. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2549). *พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย. กรุงเทพฯ.*
- รุ่งคุณ มหาปัญญาวงศ. (2549). *การประยุกต์ใช้วิถีทางวัฒนธรรมกับยุทธศาสตร์ทหารเพื่อการพัฒนา กรณีศึกษา: มังจังหวัดพิษณุโลก. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- สว่าง กันศรีเวียง. (ม.ป.ป.). *สิทธิมนุษยชนในกระแสโลกาภิวัตน์. คณะสังคมศาสตร์. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย,*
- สุริชัย หวันแก้ว. (2546). *กระบวนการกลายเป็นคนชายขอบ. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา.*
- พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2552). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.nhrc.or.th/2012/wb/th>.